การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง พ.ศ. 2553-2564

An Analysis of Thai Language Textbooks for Grade 7 between 2010 – 2021

ณิชาดา ดิษยบุญสุวรรณ[1*] / นนทิยา จันทร์เนตร์[2]

Nichada Ditsayaboonsuwan[1*] / Nontiya Channate[2]

[1-2] สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา นครราชสีมา 30000, ประเทศไทย

[1-2] Thai language Program, Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand

**Corresponding author. E-mail: Krupamnichada@gmail.com*

Received: September 17, 2025
Revised: December 15, 2025
Accepted: December 19, 2025

Abstract

The objective of this research was to analyze Thai language textbooks for Grade 7 between 2010 - 2021. The sources of data used in the study were six Grade 7 Thai language textbooks: “Linguistic Diversity and Literary Criticism” by the Publishing House of the Teachers’ Council of Thailand; “Principles of Language and Usage” and “Literature and Literary Works” by Aksorn Charoentat Publishing House; and “Principles of Language and Usage” and “Literature and Literary Works” by the Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology (IPST). These were selected from the three publishers with the highest print frequency, consisting of one Thai language textbook and one Thai literature textbook from each publisher, a total of six books. The analysis of Thai language textbooks was divided into two aspects: content and physical appearance. The results showed that the Thai language textbooks for Grade 7 between 2010 - 2021 had two aspects as follows: 1) The content was complete, accurate, and appropriate. There were a variety of activities and exercises to choose from, and the language used was correct according to the principles of Thai usage. 2) For the physical appearance, the Publishing House of the Teachers’ Council of Thailand used bright four-color printing with illustrations on almost every page, while Aksorn Charoentat Publishing House and IPST used 2 - 4 color printing with fewer illustrations.

Keyword: Thai language textbooks, Textbook analysis

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง พ.ศ. 2553-2564 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา คือ หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 เล่ม ได้แก่ หนังสือเรียนภาษาไทย “วิวิธภาษา” และ “วรรณคดีวิจักษ์” ของสำนักพิมพ์องค์การค้าของ สกสค. หนังสือเรียนภาษาไทย “หลักภาษาและการใช้ภาษา” และ “วรรณคดีและวรรณกรรม” ของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) และหนังสือเรียนภาษาไทย “หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย” และ “วรรณคดีและวรรณกรรม” ของสำนักพิมพ์สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) โดยคัดเลือกจากหนังสือเรียนภาษาไทยที่มีจำนวนครั้งที่พิมพ์สูงสุด 3 อันดับ จำนวน 3 สำนักพิมพ์ เป็นหนังสือเรียนหลักภาษาไทย จำนวน 1 เล่ม และหนังสือเรียนวรรณคดีไทยจำนวน 1 เล่ม จากสำนักพิมพ์เดียวกัน ทั้งหมด 3 สำนักพิมพ์ รวม 6 เล่ม แบ่งการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาและด้านกายภาพ ผลการศึกษา พบว่าหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง พ.ศ. 2553-2564 มีองค์ประกอบ 2 ด้าน ดังนี้ ด้านเนื้อหาครบถ้วนถูกต้องเหมาะสม กิจกรรมและแบบฝึกหัดมีให้เลือกหลากหลาย ภาษาที่ใช้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทย ด้านกายภาพสำนักพิมพ์องการค้าของ สกสค. ใช้สีสันสดใส 4 สี ภาพประกอบมีเกือบทุกหน้า, สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) และสำนักพิมพ์สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) ใช้สีในการพิมพ์ 2-4 สี ภาพประกอบมีจำนวนน้อย

คำสำคัญ: หนังสือเรียนภาษาไทย, การวิเคราะห์หนังสือเรียน

บทนำ

แม้ยุคสมัยจะเปลี่ยนแปลงไป ปัจจุบันเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันโดยเฉพาะอย่างยิ่งมีบทบาทต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามหนังสือเรียนก็ยังคงเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ทุกโรงเรียนยังคงใช้อยู่ ครูและนักเรียนยังซื้อหนังสือเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนรัฐบาลยังสนับสนุนเงินเพื่อใช้ในการซื้อหนังสือเรียน ตามแนวทางการดำเนินงานตามโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Basics of the Office of the National Education Commission Ministry of Education, 2024, pp. 8-13) อธิบายว่า เนื่องจากหนังสือเป็นสื่อการเรียนการสอนที่เขียนขึ้นจากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องที่จะบรรจุไว้ในหนังสือเรียนเล่มนั้นเป็นอย่างดี โดยเฉพาะหนังสือเรียนภาษาไทย ผู้ที่จะแต่งหนังสือเรียนภาษาไทยได้นั้นจะต้องได้รับการคัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษาไทย ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ชำนาญในเรื่องการแต่งหนังสือ เชี่ยวชาญในเรื่องหลักภาษาและการใช้ภาษา เชี่ยวชาญในด้านวรรณคดีไทยเป็นอย่างดี ซึ่งก่อนที่จะมีการตีพิมพ์หนังสือเรียนแต่ละเล่มเพื่อให้นักเรียนและครูใช้ในการเรียนการสอนได้นั้น จะต้องได้รับการพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องความเหมาะสม ทั้งด้านเนื้อหา การใช้ภาษา และองค์ประกอบอื่น ๆ อย่างรอบด้าน ก่อนที่นำมาตีพิมพ์และจำหน่าย เพื่อให้นักเรียนทั่วประเทศได้ใช้หนังสือเรียนที่มีคุณภาพอย่างสูงสุด ดังนั้นหนังสือเรียนจึงเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สามารถนำมาใช้ศึกษาหาความรู้ได้อย่างมั่นใจ หรือนำไปใช้ในการอ้างอิงได้เป็นอย่างดี เพราะข้อมูลในหนังสือเรียนแต่ละเล่มได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญมาเป็นอย่างดีแล้ว หนังสือจึงเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เผยแพร่ข้อมูลความรู้ให้คนทั่วโลกได้รับรู้จนถึงในปัจจุบัน

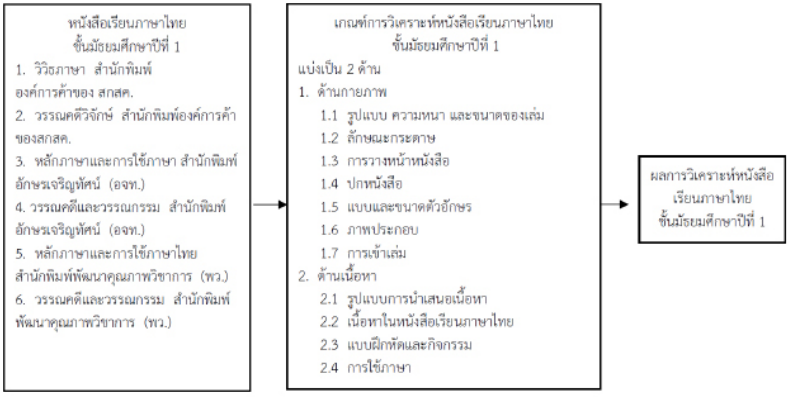
จากความสำคัญของปัญหาด้านการวิเคราะห์หนังสือเรียนในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ผ่านมา พบว่างานวิจัยด้านการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวนน้อยมาก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งจัดพิมพ์โดยกระทรวงศึกษาธิการและสำนักพิมพ์เอกชน ตามบัญชีกำหนดสื่อการเรียนรู้สำหรับเลือกใช้ในสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 เพื่อนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกหนังสือเรียนภาษาไทยที่เหมาะสมและใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเลือกหนังสือเรียนของครู นักเรียน และผู้ปกครอง อีกทั้งยังเป็นการสะท้อนคุณภาพของหนังสือเรียนภาษาไทยในปัจจุบัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหนังสือเรียนภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักพิมพ์เอกชนให้ได้เกิดประโยชน์สูงสุดตรงตามความต้องการของผู้ใช้

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดที่เป็นแนวทางในการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยวิเคราะห์ 2 ประเด็น คือ ด้านกายภาพ และด้านเนื้อหา โดยผู้วิจัย ใช้แนวทางการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยมาปรับเป็นแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา คือ หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง พ.ศ. 2553-2564 โดยคัดเลือกจากหนังสือเรียนภาษาไทยที่มีจำนวนครั้งที่พิมพ์สูงสุด 3 อันดับ จำนวน 3 สำนักพิมพ์ และเป็นหนังสือเรียนภาษาไทยที่มีเนื้อหาหลักภาษาไทย จำนวน 1 เล่ม และหนังสือเรียนภาษาไทยที่มีเนื้อหาวรรณคดีไทยจำนวน 1 เล่ม จากสำนักพิมพ์เดียวกัน ทั้งหมด 3 สำนักพิมพ์ รวม 6 เล่ม ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ลำดับ	ชื่อหนังสือเรียนภาษาไทย	ชื่อสำนักพิมพ์	ปีที่เผยแพร่	จำนวนครั้ง
1	วิวิธภาษา	องค์การค้าของ สกสค.	2558	3
2	วรรณคดีวิจักษ์	องค์การค้าของ สกสค.	2558	3
3	หลักภาษาและการใช้ภาษา	อักษรเจริญทัศน์ (อจท.)	2558	3
4	วรรณคดีและวรรณกรรม	อักษรเจริญทัศน์ (อจท.)	2558	3
5	หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย	สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)	2558	2
6	วรรณคดีและวรรณกรรม	สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)	2558	2

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาข้างต้น เป็นหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักภาษาไทยและวรรณคดีไทย จำนวน 3 สำนักพิมพ์ ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เป็นหนังสือเรียนในสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักพิมพ์เอกชนทุกสำนักพิมพ์ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีพุทธศักราช 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์หนังสือเรียน คือ แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผู้วิจัยใช้แนวทางการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทย รวมทั้งเก็บรวมรวมข้อมูลเกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากหนังสือ แนวการวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียน เรียบเรียงโดย K. Sarikabut & S. Sarikabut (1978) และการวิเคราะห์หนังสือเรียนวิชาภาษาไทยมหาวิทยาลัยรามคำแหง เรียบเรียงโดย Priewpanich (2014) และแนวทางจากนักวิชาการ ได้แก่ Tim-am (2006) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1.1 แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดพิมพ์ขึ้น ระหว่าง พ.ศ. 2553-2564

2.1.2 แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ความคิดหลัก (สาระทางภาษา) และความคิดเสริม (สาระของเนื้อหา)

2.1.3 แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนด้านกายภาพ ประกอบด้วย รูปแบบ ความหนาและขนาดของเล่ม ลักษณะกระดาษ การวางหน้าหนังสือ ปกหนังสือ แบบและขนาดตัวอักษร ภาพประกอบและการเข้าเล่ม

2.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 นำแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนด้านเนื้อหาและด้านกายภาพที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำมาปรับปรุงตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ

2.2.2 นำแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนด้านเนื้อหาและด้านกายภาพไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาและด้านกายภาพของหนังสือเรียนภาษาไทย จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยด้านเนื้อหาและเกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยด้านกายภาพ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าแบบวิเคราะห์สอดคล้องกับจุดประสงค์การวิจัย
0 หมายถึง ถ้าไม่แน่ใจว่าแบบวิเคราะห์สอดคล้องกับจุดประสงค์การวิจัย
-1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าแบบวิเคราะห์ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การวิจัย

จากนั้นได้นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญพร้อมคำแนะนำเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องหากค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.05 แสดงว่าเกณฑ์ในแบบวิเคราะห์ข้อนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การวิจัย

2.2.3 นำแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนด้านเนื้อหาและด้านกายภาพมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้งก่อนนำไปใช้ในการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 รวบรวมข้อมูลรายชื่อหนังสือเรียนภาษาไทยที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้เป็นหนังสือเรียนหลักภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาภาษาไทยที่จัดพิมพ์ขึ้นระหว่าง พ.ศ. 2553-2564 ซึ่งได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการให้ใช้เป็นหนังสือเรียนในสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 โดยคัดเลือกจากหนังสือเรียนภาษาไทยที่มีจำนวนครั้งที่พิมพ์สูงสุด 3 อันดับ จำนวน 3 สำนักพิมพ์ เป็นหนังสือเรียนหลักภาษาไทย จำนวน 1 เล่ม และหนังสือเรียนวรรณคดีไทยจำนวน 1 เล่ม จากสำนักพิมพ์เดียวกัน ทั้งหมด 3 สำนักพิมพ์ รวม 6 เล่ม

3.2 ศึกษาหนังสือ เอกสารงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์หนังสือเรียน หนังสือประกอบการเรียนและหนังสืออื่น ๆ ตลอดจนหลักสูตรการศึกษาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำมาสร้างเป็นเกณฑ์หรือแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.3 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ซึ่งพบว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.05

3.4 ปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เมื่อถูกต้องแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง พ.ศ. 2553-2564 ตามเกณฑ์ทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านกายภาพและด้านเนื้อหา ซึ่งผู้วิจัยใช้แนวทางการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยของ Sirisomboonwet (1985, pp. 51-52) และ Tim-Am (2006) มาสร้างเป็นแบบวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอผลการวิจัยเป็นพรรณนาวิเคราะห์และแบบตาราง

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง พ.ศ. 2553-2564 ในลักษณะทางกายภาพและด้านการเนื้อหา สามารถสรุปผลการวิจัยออกเป็นประเด็น ดังนี้

1. สรุปผลการวิเคราะห์ด้านกายภาพของหนังสือเรียนภาษาไทย

1.1 หนังสือเรียนภาษาไทย “วิวิธภาษา” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสำนักพิมพ์องค์การค้าของ สกสค.

ภาพ 1 ตัวอย่างหนังสือเรียนภาษาไทย “วิวิธภาษา” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

Note: Thai Language Textbook “Linguistic Diversity” for Grade 7, published by the Teachers’ Council Publishing House, 2015

ด้านกายภาพของหนังสือเรียน จำแนกเป็นด้านรูปเล่มเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง หนา 8 เซนติเมตร จำนวน 200 หน้า ขนาด 18.5 X 26 กระดาษปกเป็นกระดาษอาร์ต กระดาษที่ใช้ภายในเป็นกระดาษถนอมสายตา 55 แกรม ภาพปกและภาพภายในเล่มเป็นภาพวาดและภาพถ่ายสีสันสวยงาม สีที่ใช้ในการพิมพ์มี 4 สี สีสันสดใสเนื้อหาของภาพสื่อถึงเรื่องราวของเนื้อหา จำนวน 140 ภาพ แต่ละบทจะมีภาพแบบเต็มหน้ากระดาษ 1 หน้า และเป็นภาพขนาดเล็ก 1-2 หน้า นอกนั้นจะเป็นภาพตกแต่งบริเวณกรอบหน้าทุกหน้า ซึ่งเป็นภาพประกอบที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทนั้น เย็บเล่มแบบไสสันทากาว วิธีเย็บเล่มมีคุณภาพดี สีตัวอักษร 7-12 สี สีสันสดใส พบครั้งที่พิมพ์ พบปีที่พิมพ์ และจำนวนหนังสือที่พิมพ์

1.2 หนังสือเรียนภาษาไทย “วรรณคดีวิจักษ์” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสำนักพิมพ์องค์การค้าของ สกสค.

ภาพ 2 ตัวอย่างหนังสือเรียนภาษาไทย “วรรณคดีวิจักษ์” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
Note: Thai Language Textbook “Literary Criticism” for Grade 7, published by the Teachers’ Council Publishing House, 2015

ด้านกายภาพของหนังสือเรียนจำแนกเป็นด้านรูปเล่มเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง หนา 8 เซนติเมตร จำนวน 168 หน้า ขนาด 18.5 X 26 กระดาษปกเป็นกระดาษอาร์ต กระดาษที่ใช้ภายในเป็นกระดาษถนอมสายตา 55 แกรม ภาพปกและภาพภายในเล่มเป็นภาพวาดและภาพถ่ายสีสันสวยงาม สีที่ใช้ในการพิมพ์มี 4 สี สีสันสดใส ภาพประกอบจำนวน 45 ภาพ ซึ่งแต่ละภาพสื่อถึงเรื่องราวของเนื้อหา ซึ่งเป็นภาพประกอบที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวทั้งสิ้น เย็บเล่มแบบไสสันทากาว วิธีเย็บเล่มมีคุณภาพดี สีตัวอักษร 7-12 สี สีสันสดใส ชื่อบทจะเป็นตัวพิมพ์สีขนาดใหญ่ หัวข้อจะเป็นตัวหนาสีดำ เนื้อหาขนาด 18 พอยนต์ หากมีข้อความที่เน้นจะใช้ตัวหนาสีดำขนาด 18 พอยนต์ พบครั้งที่พิมพ์ พบปีที่พิมพ์ และพบจำนวนหนังสือที่พิมพ์

1.3 หนังสือเรียนภาษาไทย “หลักภาษาและการใช้ภาษา” ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.)

ภาพ 3 ตัวอย่างหนังสือเรียนภาษาไทย “หลักภาษาและการใช้ภาษา” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
Note: Thai Language Textbook “Principles of Language and Usage” for Grade 7, published by Aksorn Charoentat Publishing House, 2015

รูปแบบเล่มเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง หนา 7 ซม. 160 หน้า ขนาด 18.4 X 25.4 กระดาษปกทำด้วยกระดาษอาร์ตชนิดมัน กระดาษที่ใช้ภายในเป็นกระดาษปรู๊ฟ 48.8 แกรม การออกแบบปกมีลักษณะเรียบง่ายสวยงาม ใช้สีสัน 4 สี สบายตา ใช้ภาพถ่ายที่เกี่ยวข้องกับหนังสือเรียน ภาพภายในเป็นภาพถ่ายและภาพวาด ภาพมีสีสันสวยงาม เนื้อหาของภาพสื่อเรื่องราวของเนื้อหา มีภาพประกอบจำนวน 33 ภาพ การวางหน้าหนังสือ ขอบด้านบน 2 ซม. ขอบด้านล่าง 1 นิ้ว ขอบด้านใน 1 ซม. ขอบด้านนอก 2 ซม. สีที่ใช้ในการพิมพ์มี 4 สี สีตัวอักษรมี 3 สี ตัวอักษรที่ใช้พิมพ์ชื่อบท ตัวอักษรหนาสีขาว ขนาด 48 พอยนต์ หัวข้อใหญ่เป็นตัวอักษรสี หนา 36 พอยนต์ หัวข้อรองเป็นตัวอักษรสี หนา 24 พอยนต์ เนื้อเรื่องเป็นตัวอักษรสีดำธรรมดา ขนาด 16 พอยนต์ เย็บเล่มแบบไสสันทากาว การเย็บเล่มประณีตคงทนแข็งแรง มีคุณภาพดี พบครั้งที่พิมพ์ แต่สิ่งที่ขาดไปคือปีที่พิมพ์ และจำนวนเล่มที่พิมพ์ในแต่ละครั้ง และสิ่งที่ควรปรับปรุงคือ ภาพประกอบในหนังสือเรียน ให้มีจำนวนมากขึ้น เพื่อดึงดูดใจและกระตุ้นความสนใจในการอ่านของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

1.4 หนังสือเรียนภาษาไทย “วรรณคดีและวรรณกรรม” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.)

ภาพ 4 ตัวอย่างหนังสือเรียนภาษาไทย “วรรณคดีและวรรณกรรม” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
Note: Thai Language Textbook “Literature and Literary Works” for Grade 7, published by Aksorn Charoentat Publishing House, 2015

ด้านกายภาพของหนังสือเรียนจำแนกเป็นด้านรูปแบบเล่มเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง ขนาด 18.4 X 25.4 เซนติเมตร ความหนา 6 ซ.ม. จำนวน 160 หน้า กระดาษปกทำด้วยกระดาษอาร์ตชนิดมัน กระดาษที่ใช้ภายในเป็นกระดาษปรู๊ฟ 48.8 แกรม การออกแบบปกมีลักษณะประณีต สวยงาม ใช้สีสันเรียบง่าย แต่ก็ดึงดูดความสนใจ การออกแบบปกเหมาะสมกับเนื้อหาทั่วไป ของหนังสือเรียนภาพปกเป็นภาพถ่าย ภาพประกอบมีจำนวน 16 ภาพ ภาพมีสีสันสวยงาม ภาพสื่อถึงเรื่องราวของเนื้อหา การวางหน้าหนังสือ ขอบด้านบน 1.5 ซม. ขอบด้านล่าง 2.5 ซม. ขอบด้านใน 1.5 ซม. ขอบด้านนอก 1.5 ซม. สีที่ใช้ในการพิมพ์ มี 4 สี สีตัวอักษรมี 3 สี ชื่อบทเป็นตัวอักษรหนาสี ขนาด 48 พอยนต์ ชื่อหน่วยใช้ตัวอักษรหนาสีขาว ขนาด 48 พอยนต์ หัวข้อใหญ่ใช้ตัวอักษรหนาสี 36 พอยนต์ หัวข้อรองใช้ตัวอักษรหนาสี 24 พอยนต์ เนื้อเรื่องใช้ตัวอักษรธรรมดาสีดำ ขนาด 16 พอยนต์ การเย็บเล่มเย็บแบบไสสันทากาว มีคุณภาพดี แข็งแรงคงทน พบครั้งที่พิมพ์ แต่สิ่งที่ขาดไปคือปีที่พิมพ์และจำนวนเล่มที่พิมพ์ในแต่ละครั้ง

1.5 หนังสือเรียนภาษาไทย “หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย” ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสำนักพิมพ์สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)

ภาพ 5 ตัวอย่างหนังสือเรียนภาษาไทย “หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
Note: Thai Language Textbook “Principles of Thai Language and Usage” for Grade 7, published by Academic Quality Development Publishing House, 2015

ด้านกายภาพของหนังสือเรียนจำแนกเป็นด้านรูปแบบเล่มหนังสือเรียนภาษาไทยเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง ขนาด 18.2 X 25.5 เซนติเมตร หนา 6 เซนติเมตร ความหนา 144 หน้า กระดาษปกทำด้วยกระดาษอาร์ตชนิดมัน กระดาษที่ใช้ภายในเป็นกระดาษถนอมสายตา 55 แกรม การออกแบบปกมีลักษณะประณีต สวยงาม ภาพปกเป็นภาพวาดภาพคนลายไทย สีสันสดใส การออกแบบปกเหมาะสมกับเนื้อหาทั่วไปของหนังสือเรียน ภายในไม่มีภาพวาดมีภาพถ่าย จำนวน 16 ภาพ ภาพมีสีฟ้า ซึ่งเป็นภาพประกอบเนื้อหาเท่านั้น การวางหน้าหนังสือ ขอบด้านบน 2 ซม. ขอบด้านล่าง 1 นิ้ว ขอบด้านใน 1 ซม. ขอบด้านนอก 2 ซม. สีที่ใช้ในการพิมพ์ มี 2 สี สีตัวอักษร มี 2 สี ตัวอักษรที่ใช้พิมพ์ชื่อตอนใช้ตัวอักษรหนาสีดำขนาด 36 พอยนต์ หัวข้อใหญ่ใช้ตัวอักษรหนาสีดำขนาด 24 พอยนต์ หัวข้อรองใช้ตัวอักษรหนาสีดำขนาด 18 พอยนต์ เนื้อเรื่องใช้ตัวอักษรธรรมดาดำขนาด 16 พอยนต์ จำนวน 144 หน้า เย็บเล่มแบบไสสันทากาว แข็งแรง ประณีต คงทน มีคุณภาพดี พบปีที่พิมพ์ แต่สิ่งที่ขาดไปคือครั้งที่พิมพ์และจำนวนเล่มที่พิมพ์ในแต่ละครั้ง และสิ่งที่ควรปรับปรุงคือสีสันโดยรวมของหนังสือเรียน สีและจำนวนของภาพประกอบในหนังสือเรียน ให้มีสีสันและจำนวนภาพประกอบมากขึ้น เพื่อดึงดูดใจ และกระตุ้นความสนใจในการอ่านของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

1.6 หนังสือเรียนภาษาไทย “วรรณคดีและวรรณกรรม” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสำนักพิมพ์สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)

ภาพ 6 หนังสือเรียนภาษาไทย “วรรณคดีและวรรณกรรม” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
Note: Thai Language Textbook “Literature and Literary Works” for Grade 7, published by Institute of Academic Quality Development Publishing House, 2015

ด้านกายภาพของหนังสือเรียนจำแนกเป็นด้านรูปแบบเล่มเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง หนา 5 ซ.ม. จำนวน 120 หน้า กระดาษปกทำด้วยกระดาษอาร์ตชนิดมัน กระดาษที่ใช้ภายในเป็นกระดาษถนอมสายตา 55 แกรม การออกแบบปกมีลักษณะประณีต สวยงาม ใช้สีสันเรียบง่ายเพียง 2 สี คือสีดำและสีฟ้า ภาพปกเป็นภาพวาด การออกแบบปกเหมาะสมกับเนื้อหาภายในมีทั้งภาพวาดและภาพถ่าย ภาพเล็กจำนวน 7 ภาพ ภาพใหญ่เต็มหน้า 16 ภาพ ซึ่งมีภาพวาดเป็นส่วนใหญ่ ภาพสีจำนวน 7 ภาพ ภาพขาวดำจำนวน 8 ภาพ การวางหน้าหนังสือ ขอบด้านบน 2 ซม. ขอบด้านล่าง 1 นิ้ว ขอบด้านใน 1 ซม. ขอบด้านนอก 2 ซม. สีที่ใช้ในการพิมพ์ มี 2 สี และ 4 สี สีตัวอักษร มี 2 สี ชื่อตอนใช้ตัวอักษรหนาสีดำ ขนาด 36 พอยนต์ หัวข้อใหญ่ใช้ตัวอักษรหนาสีดำ 24 พอยนต์ หัวข้อย่อยใช้ตัวอักษรหนาสีฟ้า 18 พอยนต์ เนื้อเรื่องใช้ตัวอักษรธรรมดาสีดำ 18 พอยนต์ เย็บเล่มแบบไสสันทากาว การเย็บเล่มแข็งแรง ประณีต คงทน มีคุณภาพดีพบปีที่พิมพ์ แต่สิ่งที่ขาดไปคือครั้งที่พิมพ์และจำนวนเล่มที่พิมพ์ในแต่ละครั้ง สิ่งที่ควรปรับปรุงคือสีที่ใช้ในการพิมพ์ให้มีสีสันมากขึ้น เพื่อดึงดูดใจและกระตุ้นความสนใจในการอ่านของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

สรุปว่าด้านกายภาพของหนังสือเรียนภาษาไทยทุกสำนักพิมพ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง พ.ศ. 2553-2564 หนังสือเรียนภาษาไทยของสำนักพิมพ์องค์การค้าของ สกสค. อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) และสถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) เป็นหนังสือสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง หนา 6-8 เซนติเมตร จำนวนหน้า 120-190 หน้า ราคา 46-70 บาท กระดาษปกเป็นกระดาษอาร์ต กระดาษที่ใช้พิมพ์มีทั้งกระดาษถนอมสายตาและกระดาษปรู๊ฟ ตัวอักษรที่ใช้มีทั้งตัวหนาและตัวพิมพ์สี ขนาด 16-36 พอยนต์ รูปแบบการเย็บเล่มเย็บเล่มแบบไสสันทากาว การเย็บเล่มแข็งแรง คงทน คุณภาพดี ภาพปกและภาพภายในมีทั้งภาพวาดและภาพถ่าย จำนวน 16-33 ภาพ มีทั้งภาพสีและภาพขาวดำ เนื้อหาของภาพสื่อถึงเรื่องราวของเนื้อหา ภาพมีส่วนสำคัญที่ทำให้หนังสือน่าอ่านและหากเป็นภาพที่มีสีสันสวยงาม จะสามารถใช้เป็นสื่อแทนของจริงได้ การลำดับหน้าหนังสือ ปกนอกบอกชื่อหนังสือ สำนักพิมพ์ ระดับชั้น และราคา ด้านในของปกนอก ปกในบอกรายละเอียดของหนังสือทั้งหมด ตั้งแต่ชื่อเรื่อง ระดับชั้น สำนักพิมพ์ ผู้แต่ง ส่วนครั้งที่พิมพ์พบเพียง 2 สำนักพิมพ์ ได้แก่ สำนักพิมพ์องค์การค้าของ สกสค. และสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) แต่ไม่พบครั้งที่พิมพ์ในหนังสือเรียนภาษาไทย ของสำนักพิมพ์สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) ปีที่พิมพ์พบเพียง 2 สำนักพิมพ์ ได้แก่ สำนักพิมพ์องค์การค้าของสกสค. และสำนักพิมพ์สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) ไม่พบปีที่พิมพ์ในหนังสือเรียนภาษาไทยของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) จำนวนหนังสือที่พิมพ์พบเพียง 1 สำนักพิมพ์เท่านั้น ได้แก่ สำนักพิมพ์องค์การค้าของ สกสค. ด้านในปกหนังสือเรียนภาษาไทย “หลักภาษาและการใช้ภาษา” และหนังสือเรียนภาษาไทย “วรรณคดีและวรรณกรรม” ของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.)

2. ด้านเนื้อหา

2.1 เนื้อหาของหนังสือเรียนภาษาไทย ในหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยแบ่ง หนังสือเป็น 2 ประเภท ได้แก่ หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย และหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวรรณคดีไทย ดังนี้

2.1.1 เนื้อหาของหนังสือเรียนภาษาไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหลักภาษาไทยและการใช้ภาษาไทย ทั้ง 3 สำนักพิมพ์ ได้แก่ สำนักพิมพ์องค์การค้าของสกสค. สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) และสำนักพิมพ์สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) มีความคล้ายคลึงกันและความแตกต่างกัน ดังนี้

หนังสือเรียนภาษาไทย “วิวิธภาษา” ของสำนักพิมพ์องค์การค้าของ สกสค. เป็นหนังสือที่มีทั้งความคิดหลัก (สาระทางภาษา) และความคิดเสริม (สาระของเนื้อหา) ในส่วนของความคิดเสริม (สาระของเนื้อหา) จะเป็นเรื่องราวมีตัวละครและการดำเนินเรื่องที่น่าอ่าน ดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดีก่อนและตามด้วยความคิดหลัก (สาระทางภาษา) ซึ่งจะสอดแทรกอยู่ในเนื้อเรื่องและอธิบายเพิ่มเติมหลังจากจบเนื้อเรื่องอย่างละเอียดอีกครั้ง

หนังสือเรียนภาษาไทย “หลักภาษาและการใช้ภาษา” ของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) และหนังสือเรียนภาษาไทย “หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย” ของสำนักพิมพ์สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จะมีลักษณะเนื้อหาความคิดหลัก (สาระทางภาษา) แต่ไม่มีความคิดเสริม (สาระของเนื้อหา) คือ เรื่องราวที่มีการดำเนินเรื่องผ่านตัวละครเหมือนหนังสือเรียนภาษาไทยของสำนักพิมพ์องค์การค้าของ สกสค. แต่เนื่องจากหนังสือเรียนภาษาไทย “หลักภาษาและการใช้ภาษา” ของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยจึงพบว่ามีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยครบทุกมาตรฐาน ตัวชี้วัด และมีการเรียงลำดับเรื่องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

2.1.2 เนื้อหาของหนังสือเรียนที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวรรณคดีไทย หนังสือเรียนภาษาไทยทั้ง 3 สำนักพิมพ์ ได้แก่ สำนักพิมพ์องค์การค้าของ สกสค. สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) และสำนักพิมพ์สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) มีการนำเสนอโครงสร้างและเนื้อหาที่เหมือนกัน เรื่องที่นำมาให้นักเรียนเรียนเป็นวรรณคดีเรื่องเดียวกัน การลำดับเรื่องที่ได้เรียนเหมือนกัน โครงสร้างของหนังสือเรียนคล้ายกัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ในรูปแบบตารางไว้ ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบเนื้อหาของหนังสือเรียนวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักพิมพ์องค์การค้าของ ทั้ง 3 สำนักพิมพ์

บทที่	**“วรรณคดีวิจักษ์” สำนักพิมพ์ สกสค.**	**“วรรณคดีและวรรณกรรม” สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.)**	**“วรรณคดีและวรรณกรรม” สำนักพิมพ์พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)**
บทนำ	สมบัติวรรณคดีของไทย	บทนำ	หลักการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม
บทที่ 1	นิราศภูเขาทอง	นิราศภูเขาทอง	นิราศภูเขาทอง
บทที่ 2	โคลงโลกนิติ	โคลงโลกนิติ	โคลงโลกนิติ
บทที่ 3	สุภาษิตพระร่วง	สุภาษิตพระร่วง	สุภาษิตพระร่วง
บทที่ 4	กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา	กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา	กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา
บทที่ 5	ราชาธิราช	ราชาธิราช	ราชาธิราช
บทที่ 6	กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน	กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน	กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน
บทที่ 7	นิทานพื้นบ้าน	นิทานพื้นบ้าน	นิทานพื้นบ้าน
ภาคผนวก	ผู้ทรงพระราชนิพนธ์ ผู้ทรงนิพนธ์ และผู้ประพันธ์	บทอาขยาน	บทอาขยาน

2.2 กิจกรรมและแบบฝึกหัด ในหนังสือเรียนภาษาไทยทั้ง 6 เล่ม พบว่าแบบฝึกหัดและกิจกรรมของสำนักพิมพ์เดียวกันจะมีรูปแบบของแบบฝึกหัดและกิจกรรมที่คล้ายคลึงกันและต่างกัน ดังนี้

หนังสือภาษาไทยของสำนักพิมพ์องค์การค้าของ สกสค. “วิวิธภาษา” เน้นกิจกรรมที่มีการลงมือปฏิบัติมากกว่าการนำความรู้ที่ได้จากบทนั้นมาตอบคำถาม เช่น แบ่งกลุ่มอภิปรายแสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “วัยรุ่นกับการแต่งกายตามแฟชั่น” (“Linguistic Diversity,” Publishing House of the Teachers’ Council of Thailand, 2015, p.62)

หนังสือภาษาไทยของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) ได้แก่ หนังสือเรียน “หลักภาษาและการใช้ภาษา” แบบฝึกหัดและกิจกรรมโดยแบ่งเป็น 2 หัวข้อโดยให้นักเรียนนำความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยมาใช้ในการตอบคำถาม เช่น “การอ่านจับใจความสำคัญควรมีหลักปฏิบัติอย่างไรบ้าง” และนำความรู้มาใช้ในการลงมือปฏิบัติในการจัดกิจกรรม เช่น นักเรียนแบ่งกลุ่มเลือกอ่านบทความ 1 บทความ จากงนเขียนสารคดี โฆษณา ข่าว บทร้อยกรอง วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และส่งตัวแทนรายงานการตีความและสรุปเรื่องที่อ่านหน้าชั้นเรียน” (“Principles of Thai Language and Usage,” Aksorn Charoentat Publishing House, 2015, p.25)

หนังสือเรียนภาษาไทยของสำนักพิมพ์สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) ทั้ง 2 เล่ม ได้แก่ หนังสือเรียน “หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย” เน้นแบบฝึกหัดเป็นคำถามท้ายบท โดยให้นักเรียนนำความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยมาใช้ในการตอบคำถาม แล้วนำความรู้มาใช้ในการลงมือปฏิบัติในการจัดกิจกรรม เช่นเดียวกับสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) แต่สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) มีการเพิ่มเติมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการความรู้ที่เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านหรือประชาคมอาเซียน เพื่อให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้รับความรู้ที่กว้างไกลมากยิ่งขึ้นเพิ่มเติมกิจกรรมที่เป็นการนำความรู้มาประยุกต์ใช้ทักษะทุกด้านนอกจากนี้มีการเรียนรู้ด้วยโครงงาน ทำให้นักเรียนได้ใช้ความคิดและทักษะที่หลากหลาย และเป็นการผสมผสานความรู้หลากหลายวิชาเข้าด้วยกันคำถามในกิจกรรมบูรณาการอาเซียน เช่นคำถามว่า “ถ้านักเรียนได้มีโอกาสรู้จักเพื่อนต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทย ให้นักเรียนเขียนแนะนำตนเอง, แบ่งกลุ่มศึกษาสถานที่สำคัญในอาเซียนกลุ่มละ 1 ประเทศ เลือกสถานที่ที่สนใจ 1 แห่งมาเขียนแนะนำ, เขียนเรียงความเชิงพรรณนาเพื่อนำเสนอความเป็นไทยสู่อาเซียน นำมาแลกเปลี่ยนกันอ่าน ช่วยกันคัดเลือกผลงานดีเด่นไปจัดป้ายนิเทศ ฯลฯ” (“Principles of Thai Language and Usage,” Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology (IPST), 2015, pp. 84-100)

ทั้งนี้หนังสือเรียนภาษาไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยของทั้ง 3 สำนักพิมพ์ยังมุ่งเน้นให้นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ มาใช้ในการตอบคำถาม และทำกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ทักษะความจำ ความรู้ ความเข้า การวิเคราะห์ สังเคราะห์และประยุกต์ใช้ ด้วยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ตัวอย่างเช่นกิจกรรมในหนังสือ “วิวิธภาษา” ของสำนักพิมพ์องค์การค้าของคุรุสภากล่าวว่า ฝึกเขียนวางแผนการใช้จ่ายและการเก็บออม โดยการแบ่งรายรับของตนเองออกเป็นส่วน ๆ ระบุรายการใช้จ่ายและการออมให้ชัดเจน (“Linguistic Diversity” and “Literary Criticism,” Publishing House of the Teachers’ Council of Thailand, 2015, p.32) หรือ ตัวอย่างกิจกรรมในหนังสือ “หลักภาษาและการใช้ภาษา” ของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ กล่าวว่า ให้นักเรียนจัดโครงการ “สวนสุภาษิต” รวบรวมสำนวนสุภาษิต ข้อคิดหรือวรรคทองในวรรณกรรม วรรณคดีที่นักเรียนประทับใจ แล้วเขียนเป็นป้ายเล็ก ๆ ติดไว้ตามสวนหย่อมในโรงเรียน (“Principles of Thai Language and Usage,” Aksorn Charoentat Publishing House, 2015, p.11)และตัวอย่างกิจกรรมในหนังสือ “หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย” ของสำนักพิมพ์พัฒนา

คุณภาพวิชาการ กล่าวว่า ศึกษาคำที่ใช้ติดต่อสื่อสารในอาเซียน อาจแบ่งกลุ่มแยกกันศึกษาแต่ละประเทศ แล้วนำความรู้มาแลกเปลี่ยนกัน (“Principles of Thai Language and Usage,”Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology (IPST), 2015, p.27)

2.3 การใช้ภาษา หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ทั้ง 6 เล่ม ได้แก่ หนังสือเรียนภาษาไทย “วิวิธภาษา” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักพิมพ์องค์การค้าของ สกสค. หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสำนักพิมพ์สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) หนังสือเรียนภาษาไทย “วรรณคดีวิจักษ์” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสำนักพิมพ์องค์การค้าของ สกสค. หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย “วรรณคดีและวรรณกรรม” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.)และหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย “วรรณคดีและวรรณกรรม” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสำนักพิมพ์สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) มีการใช้ภาษาในการอธิบายเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยและวรรณคดีไทย ทั้งหมด 4 ประเด็น ได้แก่ การใช้ภาษาในระดับทางการ เช่น “ภาษาพูด-ภาษาเขียน เป็นคำที่ใช้เรียกระดับของภาษา มิได้มีความหมายตรงตามตัวอักษรว่า ภาษาที่ใช้สำหรับพูดและภาษาที่ใช้สำหรับเขียน ภาษาพูด หมายถึง ภาษาระดับลำลองหรือภาษาระดับไม่เป็นทางการ ส่วนภาษาเขียน...” (“Linguistic Diversity,” Publishing House of the Teachers’ Council of Thailand, 2015, p.39) การใช้ภาษาในระดับกึ่งทางการ เช่น “คนหลายคนชอบต้นลั่นทม ทั้งรูปทรงของลำต้น ก้านใบและดอก บางคนว่าดอกลั่นทมมีเสน่ห์ กลีบบาง รูปสวย น่าทะนุถนอม ในขณะที่ลำต้นของลั่นทมให้ความรู้สึกเข้มแข็ง...” (“Linguistic Diversity,” Publishing House of the Teachers’ Council of Thailand, 2015, p.2) การใช้ภาษาในระดับไม่เป็นทางการ เช่น “วันหนึ่งตาก็งก ๆ เง่ิน ๆ เอาอาหารมาให้จระเข้ ขณะที่ตาก้มลงยื่นอาหารให้จระเข้กิน จระเข้ก็เอาหางฟาดทำให้ตาตกลงไปในน้ำ มันคาบตาดำน้ำหายไปอย่างรวดเร็ว ยายส่งเสียงร้องให้คนมาช่วย แต่ไม่มีใครช่วยได้ทันเพราะทั้งจระเข้และตาหายไปในน้ำอย่างไร้ร่องรอย...”(“ Principles of Thai Language and Usage,” Aksorn Charoentat Publishing House, 2015, p.15) และการใช้ประโยคคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจ เช่น “นักเรียนเคยสงสัยบ้างหรือไม่ว่ามนุษย์ออกเสียงได้อย่างไร การออกเสียงเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องของอวัยวะในขณะที่เราออกเสียง สมองจะสั่งการให้กล้ามเนื้อท้องหดตัว ดันกระบังลมและหน้าอกให้บีบลมออกจากปอดผ่านหลอดลมขึ้นมายังกล่องเสียง (ตำแหน่งของกล่องเสียงอยู่บริเวณกระดูกอ่อนที่เรียกว่า “ลูกกระเดือก” (“Principles of Thai Language and Usage,” Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology (IPST), 2015, p.6) โดยเนื้อหาความคิดหลัก (สาระทางภาษา) มีการใช้ภาษาในระดับทางการและภาษาในระดับกึ่งทางการ เนื่องจากเป็นเนื้อหาที่ต้องการความถูกต้อง ชัดเจน มีการเรียบเรียงอย่างเป็นลำดับและเหมาะที่จะใช้ในการอธิบายเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย เมื่อนักเรียนได้อ่านก็จะทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น ทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และบทวิเคราะห์ของเนื้อหาความคิดหลัก (สาระทางภาษา) ใช้ภาษาระดับกึ่งทางการ และภาษาในระดับไม่เป็นทางการ เนื่องจากเป็นการแสดงความคิดเห็น มุมมอง ทัศนคติ สรุปความคิดสำคัญที่ให้ข้อคิด คติเตือนใจ ซึ่งในเนื้อหาความคิดเสริม (สาระของเนื้อหา) เป็นเรื่องราวที่มีการดำเนินเรื่องผ่านตัวละครจึงมีการใช้ภาษาในระดับกึ่งทางการเป็นส่วนใหญ่ เช่น “เวลาเราหาบของบนบ่า เราจะหาบได้ทีละข้าง เพราะต้องคอยระมัดระวังมิให้ของที่หาบไว้นั้นตกลงมา สังเกตได้จากคนที่หาบของเร่ขาย มือข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้างจะต้องจับยึดไม้คานที่ใช้แขวนหาบไว้ให้มั่น การหาบของสองบ่าในเวลาเดียวกันย่อมทำให้ดีได้ยาก...”

("Literary Criticism," Publishing House of the Teachers' Council of Thailand, 2015, p.99) เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงความรู้สึกของตัวละคร เข้าใจเรื่องราวได้ง่ายมากยิ่งขึ้น รวมถึงบางตัวอย่างในเนื้อหาความคิดหลัก (สาระทางภาษา) มีการใช้ภาษาในระดับไม่เป็นทางการเพื่อให้นักเรียนเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้การใช้ภาษาดังกล่าวยังคำนึงถึงความถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทยด้วย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง พ.ศ. 2553-2564 จากฐานข้อมูลบัญชีกำหนดสื่อการเรียนรู้สำหรับเลือกใช้ในสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านเนื้อหาและลักษณะทางกายภาพ จำนวน 6 เล่ม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 6 เล่ม ของทั้ง 3 สำนักพิมพ์ ได้แก่ สำนักพิมพ์องค์การของ สกสค. สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) และสำนักพิมพ์พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) ทั้งหนังสือที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย และหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวรรณคดีไทย มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะทางภาษาครบทุกด้าน ทั้งด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูดอย่างน่าสนใจ รวมถึงทักษะในการใช้ภาษา การรู้จักสังเกต การตั้งคำถามและหาคำตอบด้วยตนเอง เป็นผู้ที่รู้จักนำเอาความรู้มาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ อย่างมีเหตุมีผล ก่อนนำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีการใช้ภาษาและเนื้อหาที่กระตุ้นความสนใจของนักเรียน หนังสือเรียนมีส่วนประกอบที่สำคัญ ได้แก่ หน้าปก คำนำ สารบัญและเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องทั้งหลักภาษาไทยและวรรณคดีไทย เมื่อพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ในแต่ละส่วนแล้ว จะเห็นได้ว่าส่วนประกอบของหนังสือเรียนมีลักษณะค่อนข้างสมบูรณ์ กระดาษที่ใช้พิมพ์ ขนาดตัวอักษร ภาพประกอบ สีที่ใช้ในการพิมพ์ การเข้าเล่ม ราคาและส่วนอื่นๆ ในหนังสือเรียน ความสมบูรณ์เหล่านี้ อาจเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางด้านการพิมพ์ รวมทั้งการปรับปรุงรูปเล่มของหนังสือเรียนให้ดีขึ้นในแต่ละปี หลังจากที่ได้รับทราบข้อเสนอแนะ ในการจัดทำหนังสือเรียนมาแล้ว ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ (Krueayu, 2009, p. 37) ซึ่งได้ให้เกณฑ์การวิเคราะห์คุณภาพของหนังสือเรียนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. องค์ประกอบของเนื้อหา ประกอบด้วย โครงสร้างของเนื้อหา ,การกำหนดลำดับของเนื้อหา, รูปแบบการอธิบายเนื้อหา และลักษณะของแบบฝึกหัด

2. รูปเล่มของหนังสือเรียน ประกอบด้วย จำนวนหน้า, ลักษณะกระดาษ, ลักษณะปก, ขนาดเล่ม, ขนาดตัวอักษร, การใช้สีสันในหนังสือเรียน และภาพประกอบ

อย่างไรก็ตามยังมีบางส่วนของลักษณะภายนอกของหนังสือเรียนที่ควรปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ ความน่าสนใจของรูปเล่ม สีที่ใช้ในการพิมพ์ คุณภาพกระดาษ จำนวนของภาพประกอบ ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ (Nilpraphasorn, 1985, p. 147) ที่พบว่า รูปเล่มไม่ทนทาน และไม่ประณีตเท่าที่ควร ภาพประกอบมีน้อย ความน่าสนใจของรูปเล่ม คุณภาพของปกหนังสือเรียนและกระดาษที่ใช้พิมพ์ ที่ควรปรับปรุงนั้นคงเนื่องมาจากทางสำนักพิมพ์มีความประสงค์ให้หนังสือเรียนมีราคาถูก ทางโรงพิมพ์จึงมุ่งถึงความประหยัดเป็นสำคัญคุณภาพและความน่าอ่านของหนังสือเรียนจึงลดลงไป

ด้านเนื้อหา ส่วนใหญ่มีความสมบูรณ์ดี ในเรื่องของปริมาณหรือสัดส่วนของเนื้อหาที่เหมาะสมกับเวลาเรียน สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร มีประโยชน์มีคุณค่า ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างสมวัย มีความยาก-ง่าย เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน เนื้อหาเอื้อต่อการฝึกทักษะทางภาษา มีการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก มีการใช้ภาษาที่กระตุ้นความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนรู้จักสังเกต ตั้งคำถามและหาคำตอบด้วยตนเอง เป็นผู้ที่รู้จักนำเอาสิ่งที่ได้อ่านมาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างมีเหตุมีผล ก่อนนำไปใช้ในการแก้ปัญหา หรือนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Asakit, 2016, p. 98) ที่พบว่า หนังสือเรียนส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดอยู่ในเกณฑ์ดีมากกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สิ่งควรปรับปรุง ได้แก่ ความน่าสนใจในหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) และสำนักพิมพ์พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) เนื่องจากมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยทั้งหมด มีเพียงเนื้อหาความคิดหลัก (สาระทางภาษา) เพียงอย่างเดียว แต่หนังสือเรียนภาษาไทย ของสำนักพิมพ์องค์การค้าของ สกสค. ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยเหมือนกันแต่มีทั้งเนื้อหาความคิดหลัก (สาระทางภาษา) และความคิดเสริม (สาระของเนื้อหา) อยู่ในหนังสือเล่มเดียวกันเพราะหนังสือเรียนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสำนักพิมพ์องค์การค้าของสกสค. ได้ระบุแนวการใช้หนังสือเรียนไว้ว่า หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย “วิวิธภาษา” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาไทยจากการอ่านเรื่องที่มีลักษณะต่าง ๆ กัน ทำให้ได้เห็นรูปแบบงานเขียนที่หลากหลาย ได้อ่านภาษาสำนวนต่างๆ ทั้งที่เป็นภาษาทางการ ภาษากึ่งทางการ ภาษาลำลองและภาษาร้อยแก้ว จึงเน้นการใช้ภาษาเป็นประเด็นหลัก หลักภาษาเป็นประเด็นรอง ส่วนหนังสือเรียนภาษาไทย “หลักภาษาและการใช้ภาษา” ของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) และหนังสือเรียนภาษาไทย “หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย” ของสำนักพิมพ์พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) เน้นในเรื่องของหลักภาษาเป็นประเด็นหลักจึงไม่พบเนื้อหาความคิดเสริม(สาระของเนื้อหา) แต่ทำให้เนื้อหาในส่วนของความคิดหลัก (สาระทางภาษา) ละเอียดครบถ้วน เพิ่มเพียงความน่าสนใจของเนื้อหาความคิดเสริม (สาระของเนื้อหา) ที่จะทำให้เกิดแรงกระตุ้นในการอ่านเกิดความหลากหลายในการศึกษา หากไม่เกินความสามารถของนักเรียนก็เป็นประเด็นที่ควรพิจารณา เพื่อให้นักเรียนได้เกิดแรงเสริมทางบวกในการเรียนรู้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Nilpraphatsorn, 1985, p. 148) ซึ่งกล่าวไว้ว่า ส่วนเนื้อหาที่ควรปรับปรุงแก้ไข คือความน่าสนใจของเนื้อหาบางเรื่อง เนื่องจากบางเรื่องมีการใช้ภาษาค่อนข้างยาก แต่ถ้ามีคุณค่าสำคัญ และไม่เกินความสามารถของนักเรียนที่จะเรียนรู้ ก็สมควรนำมาศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์อันจะเป็นการพัฒนาปัญญาและทักษะต่างๆ ต่อไป

ด้านการใช้ภาษา มีความสมบูรณ์เป็นส่วนใหญ่ ทั้ง 6 เล่ม ได้แก่ ภาษาที่ใช้อธิบายมีความถูกต้องตามหลักภาษาไทย ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ (Nilpraphatsorn, 1985, p. 148) ซึ่งพบว่า ด้านวิธีเขียนและสำนวนภาษา มีความสมบูรณ์เป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ ภาษาที่ใช้อธิบายมีความถูกต้องตามหลักภาษาไทย สิ่งที่ควรปรับปรุง คือวิธีเสนอเนื้อหาในบางเล่ม ยังไม่พบการใช้สำนวนภาษาที่ทำให้เกิดการกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ซึ่งตรงกับงานวิจัย Nilpraphatsorn (1985, p. 149) ซึ่งพบว่า วิธีเขียนที่ควรปรับปรุงแก้ไข คือ วิธีเสนอเนื้อหาบางตอนที่ไม่กระตุ้นให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าเพิ่มเติมโดยตรงนัก

ด้านกิจกรรมและแบบฝึกหัด ส่วนใหญ่มีความสมบูรณ์ดี คือ แบบฝึกหัดและกิจกรรมมีความเหมาะสมทั้งในเรื่องของคำถามที่ได้ใช้ทักษะ ทั้งความรู้ความจำ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และการนำไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Nilpraphatsorn, 1985, p. 149) ซึ่งพบว่า ด้านกิจกรรมและแบบฝึกหัดส่วนใหญ่มีความสมบูรณ์ดี คือ การฝึกทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน ความสามารถนำไปประยุกต์ใช้และความเหมาะสมกับเวลา สิ่งที่ควรปรับปรุง คือ กิจกรรมในบางสำนักพิมพ์ยังเน้นเรื่องความรู้ความจำมากกว่าการคิดวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการเรียนรู้ทำกิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติมากกว่าเรียนรู้เพียงแค่ทฤษฎี คณะกรรมการหรือคณะผู้จัดทำหนังสือเรียนจึงจัดกิจกรรมและแบบฝึกหัดให้เลือกจำนวนมากและหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาร่วมกับการใช้ภาษาในการทำกิจกรรมในชีวิตจริง จนทำให้แบบฝึกหัดมีปริมาณมากจนไม่สัมพันธ์กับเวลา หากครูผู้สอนเตรียมการสอนล่วงหน้าและเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียนไม่ต้องครบทุกกิจกรรม เลือกเฉพาะกิจกรรมที่เห็นว่าสำคัญไม่ต้องใช้ทั้งหมด ก็จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพอเหมาะกับเวลาที่จะใช้จัดกิจกรรมและแบบฝึกหัดของนักเรียนได้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทย ในระดับชั้นอื่น เพื่อให้ได้วิเคราะห์คุณภาพของหนังสือเรียนในระดับชั้นอื่น ซึ่งเป็นข้อมูลในการเลือกใช้หนังสือเรียนของผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ปกครอง

References

Asakit, T. (2016). **Analysis of high school history textbooks between A.D. 2008-2015** [Master's thesis]. Silpakorn University. (In Thai)

Choihiran, S., Inthapraphan, R., Kerd-on, P., Sahachatkosi, P., & Sukying, K. (2015). **Language principles and language use, Grad 7** (17th ed.). Aksorn Charoentat. (In Thai)

Choihiran, S., Inthapraphan, R., Kerd-on, P., Sahachatkosi, K., & Sukying, P. (2015). **Literature and Literary works, Grad 7** (16th ed.). Aksorn Charoentat. (In Thai)

Chalermyat, K., Changto, W., Hengsuwan, M., Khunwat Bandit, S., Lamprasert, N., Puingam, C., Thong-at, C., & Wichitnawin, P. (2015). **Thai Language Principles and Usage** (2nd ed.). Academic Quality Development. (In Thai)

Changto, W., Khunwatbandit, S., Onrit, L., Puingam, C., Ruddit, W., Thong-at, C., Utmang, S., & Wichitnawin. P., (2015). **Literature and Literary works** (2nd ed.). Academic Quality Development. (In Thai)

Krue-yu, T. (2009). **Comparative analysis of mathematics textbooks at the secondary school level in Thailand and Singapore, Textbook research** [Master's thesis]. Chulalongkorn University. (In Thai)

Nilpraphatsorn, R. (1985). **Analysis of Thai language textbooks, Phicharat series, Grade 12** [Master's thesis]. Chulalongkorn University. (In Thai)

Office of the National Education Commission, Ministry of Education. (2021). **Guidelines for the implementation of the project to support educational expenses from kindergarten to the completion of basic education, fiscal year 2022.** http://plan.bopp-obec.info. (In Thai)

Office of Academic Affairs and Educational Standards. (2010). **Linguistic Diversity, Grade 7** 3rd ed.). SKSC. (In Thai)

Office of Academic Affairs and Educational Standards. (2019). **Literary Criticism, Grade 7** (12th ed.). SKSC. (In Thai)

Piaophanit, R. (2014). **Analysis of Thai language textbooks.** (6th ed.). Ramkhamhaeng University. (In Thai)